

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: vrijdag 24 januari 2025 12:17
Aan: "Alwin Mussche" <[REDACTED]@hardenberg.nl>; "Beatrijs de Vries" <[REDACTED]@hardenberg.nl>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]@hardenberg.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@hardenberg.nl>
Onderwerp: Voorbereiding stuurgroep 4 februari
Bijlage(n): 2501-Communicatieaanpak locatieonderzoek azc januari 2025.docx, Collegepresentatie raadsvoorstel globaal locatieonderzoek.pptx, opzet raadsvoorstel locaties mee naar diepgaand onderzoek.docx

Dag Alwin en Beatrijs,

Volgende week heb ik met jullie allebei een overleg staan ter voorbereiding op de stuurgroep van 4 februari, waarin we met name het raadsvoorstel globaal locatieonderzoek bespreken. Ter voorbereiding zou ik jullie een aantal dingen sturen

- Laatste versie van het communicatieplan
- Concept raadsvoorstel: uitgewerkte versie nav onze eerdere gesprekken
- Collegepresentatie voor het college op 11 februari. Deze is nog niet helemaal af, de locaties moeten nog toegevoegd worden. Ik heb vast twee dia's ervan toegevoegd, zodat de opbouw helder is.

Ik bespreek graag met jullie of dit inhoudelijk aansluit en welke aanvullingen jullie hebben.

Tot volgende week!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Programmamanager vluchtelingen

0523 -

[REDACTED]@hardenberg.nl

www.hardenberg.nl

algemeen 14 0523

Communicatieaanpak uitkomst algemeen locatieonderzoek opvang asielzoekers

Januari 2025

We zoeken naar een of meerdere plekken waar we vanaf 2026 in totaal ongeveer 400 vluchtelingen kunnen opvangen. In deze communicatieaanpak gaan we in op de communicatie rond de uitkomsten van het algemeen onderzoek.

In het algemeen locatieonderzoek beoordelen we alle mogelijke locaties. We letten op bereikbaarheid, de omgeving en beschikbaarheid van een stroomaansluiting. Ook kijken we naar de afstand tot voorzieningen zoals openbaar vervoer, winkels, gezondheidszorg en scholen in de buurt. Want we vinden het belangrijk dat kansrijke asielzoekers snel kunnen meedoen in onze samenleving.

Visie en ambitie

Uitgangspunt voor onze communicatieaanpak zijn onze strategische communicatievisie en de overkoepelende communicatiestrategie voor het vluchtelingenvraagstuk (september 2023). Hierin staat dat wij communiceren op een manier die past bij wat de samenleving van ons verwacht, wie we zijn en onze strategische keuzes. De inwoner staat centraal. Onze communicatie is altijd open, eerlijk, direct duidelijk en toegankelijk, waarbij we goed luisteren naar wat er leeft en speelt. Ons verhaal is een gezamenlijk verhaal.

In de communicatiestrategie hebben we onze visie als volgt vertaald:

- Het vluchtelingenvraagstuk is er. We zijn er voor alle inwoners. Ook vluchtelingen die (tijdelijk) onze hulp nodig hebben. We hebben er allemaal mee te maken. We nemen onze verantwoordelijkheid en leveren een bijdrage. Maar we zijn ook realistisch over de gevolgen en dat er zaken mis kunnen gaan.

Ook bij andere processen rond vluchtelingenopvang (noodopvang, opvanglocaties Oekraïners) werken we vanuit deze strategie.

Onze ambities voor communicatie zijn:

- Het vluchtelingenvraagstuk is van ons allemaal, we willen samen tot oplossingen komen.
- We maken gebruik van de kracht van de samenleving (participatie).
- We vertellen wat we doen en het eerlijke verhaal, ook als het misgaat, met oog voor de gevoelens in de samenleving.
- We delen dilemma's en leggen uit hoe en waarom we tot besluiten zijn gekomen.
- We luisteren en blijven in gesprek.

Op wie richten we ons?

In onze overkoepelende communicatiestrategie zijn de mogelijke contactgroepen benoemd. Voor de communicatie rond dit locatieonderzoek richten we ons op de volgende groepen.

- Eigenaren van een mogelijke locatie: sommige locaties zijn particulier eigendom. Zij moeten bereid zijn mee te werken.
- Direct omwonenden/buren van mogelijke locaties die we uitgebreid gaan onderzoeken: het gaat om inwoners/ondernemers die op korte afstand van

de locatie wonen/werken en/of direct zicht hebben op de locatie en/of voor wie de komst van de opvanglocatie impact heeft

- De omgeving van mogelijk locatie: inwoners/ondernemers die binnen een straal van 250 tot 500 meter van de locatie **en/of looproute** wonen/werken. In dunbevolkte gebieden is deze straal groter dan in dichtbevolkt gebied.
- Plaatselijk Belangen: plaatselijk belangen zijn een belangrijke doelgroep en hebben aangegeven actief betrokken te willen worden.
- Omwonendenoverleg huidig azc Hardenberg
- Inwoners gemeente Hardenberg
- Partijen die betrokken zijn bij vluchtelingenopvang en de integratie van vluchtelingen (vrijwilligersorganisaties, infohuis/bibliotheek/taalpunt)
- Buurgemeente (bij een mogelijk locatie langs de gemeentegrens)

Voor elke mogelijk locatie maken we een **omgevingsanalyse**. Daarbij brengen we in beeld hoe de omgeving eruit ziet, met welke contactgroepen we te maken en op wie we ons moeten richten. De afstand tot, het zicht op en de impact van een mogelijke locatie voor de contactgroepen kan namelijk verschillen. Ook is het relevant om bijzonderheden en sentimenten rond maatschappelijk thema's in de omgeving in beeld te brengen, . Dit kan invloed hebben op de aanpak.

Wanneer er sprake is van een particuliere eigenaar is het van groot belang dat we vooraf in beeld hebben met wie we te maken hebben en welke houding deze eigenaar heeft ten opzichte van het vraagstuk.

Doelen van communicatie

De contactgroepen zijn tijdig en regelmatig geïnformeerd over de aanleiding van het onderzoek, de uitkomst van het algemeen onderzoek, de vervolgstappen, het proces rond het diepgaand onderzoek en de manier waarop ze betrokken kunnen zijn. Aanvullend:

- De eventuele eigenaren van mogelijke locaties krijgen het verzoek om mee te werken aan het diepgaand onderzoek en vervolgstappen. Als ze meewerken, volgen ze onze gezamenlijke communicatielijnen.
- Direct omwonenden weten dat we in gesprek willen blijven, hoe we dat doen en waar ze terecht kunnen met vragen/opmerkingen.
- De omgeving van de mogelijke locatie weet waar ze terecht kunnen met vragen/opmerkingen.

Commented : Hiervoor nemen we contact op met gebied coördinatoren, het vervolg stemmen we goed met hen af. Verder willen we mensen uit de organisatie vragen of ze een beeld hebben van hoe dit nieuws mogelijk gaat vallen. en maken een kort verhaal wat we precies willen vragen. en denken na wie ze kunnen vragen.

Communicatiekalender voor **mogelijk** kansrijke locaties

Wanneer uit het algemeen locatieonderzoek een mogelijk locatie volgt, gaan we hierover communiceren. Hieronder werken we de stappen uit, waarbij we ervan uitgaan dat we te maken hebben met een particuliere eigenaar.

We gaan eerst met de eigenaren in gesprek. We communiceren pas breed over de mogelijke locaties wanneer we groen licht hebben van de eigenaren.

Wanneer een kansrijke locatie in ons eigendom is, slaan we de acties richting de particuliere eigenaren over.

Wanneer?	Wie?	Wat?	Hoe?
<i>Dag 0 (dinsdag): collegebesluit/raadsvoorstel over proces mogelijke locaties (embargo)</i> <i>De raad voorstellen om de locaties diepgaand te onderzoeken, onder voorwaarde dat deze beschikbaar zijn.</i>			
Dag -10 dinsdag	Gemeenteraad	Informeren over collegebesluit/raadsvoorstel, proces rond mogelijke locaties	Vertrouwelijk bijpraatmoment door wethouder en projectleiding
Dag 1 Woensdag	KCC	Briefing, kernboodschap, handelingsperspectief over proces, we communiceren nog niet over locaties, wel over aantallen locaties (globaal)	Q&A
Dag 1, 2 en 3 Woensdag Donderdag Vrijdag	Particuliere eigenaren mogelijke locaties	Informeren over locatieonderzoek en dat deze locatie samen met een aantal andere locaties mogelijk lijkt te zijn, verzoek om mee te werken aan diepgaand onderzoek en gezamenlijk te communiceren. We horen dit graag dinsdag (dag 7) voor 12.00 uur.	Persoonlijk gesprek
<i>Dag 7, 12.00 uur (dinsdag): particuliere eigenaren geven aan of hun locatie wel of niet mee kan gaan in het locatieonderzoek</i>			
Dag 7 Dinsdagmiddag	KCC	Briefing, kernboodschap, handelingsperspectief inclusief lijst mogelijke locaties waarmee we verder gaan	Q&A
Dag 8 Woensdag	Gemeenteraad	Informeren over inhoud raadsvoorstel, proces rond mogelijke locaties	Raadsbrief Raadsvoorstel openbaar
Dag 8	COA en andere	Informeren over locatieonderzoek	

	betrokkene organisaties?		
Dag 8 en 9 Woensdagochtend Donderdagochtend (Dit gebeurt per kern parallel aan informeren van omwonenden)	Plaatselijk Belangen in kernen waar mogelijke locaties zijn Omwonenden-overleg huidig azc	Informeren over mogelijke locatie. Faciliteren communicatie richting achterban	Telefoontje van de (gebieds)wethouder Bericht om via eigen kanalen te verspreiden
Dag 8 en 9 Woensdag Donderdagochtend	Direct omwonenden in mogelijke locatie	Informeren dat locatie mogelijk is, proces dat nu volgt, uitnodiging om in gesprek te gaan en uitnodiging voor bijeenkomst en verzoek om aan te melden. Mogelijkheid om aan te melden voor de digitale nieuwsbrief	Persoonlijke communicatie door projectleiding met brief
Dag 9 en 10 Donderdagmiddag en vrijdag	Omgeving	Informeren dat locatie mogelijk is, proces dat nu volgt uitnodiging voor bijeenkomst en verzoek om aan te melden. Mogelijkheid om aan te melden voor de digitale nieuwsbrief	Geadresseerde brief van college van B&W
Dag 10 Vrijdagmiddag (nadat de brieven zijn bezorgd)	Inwoners	Stand van zaken locatieonderzoek en proces	Nieuwsbericht hardenbergh.nl en social media
Dag 13, 14, 15, 16, 17 Maandag Dinsdag (raadsvergadering) Woensdag (bidag) Donderdag Vrijdag	Direct omwonenden en omgeving	Nadere uitleg door wethouder. Gelegenheid om vragen te stellen aan wethouder, programmamanager, locatiemanager huidig azc	Bijeenkomst(en) (met aanmelding)
Dag 15 Woensdag	Inwoners	Stand van zaken mogelijke locaties en proces	Nieuws van de Gemeente (de Toren)
Richting raadsvergadering	Alle	Omgevingsanalyse, reageren op vragen	
Richting raadsvergadering	Aanmeldingen digitale nieuwsbrief	Terugblik bijeenkomsten, alle info nog eens op een	Digitale nieuwsbrief

Commented 31 maart
omwonenden overleg huidig AZC

Commented Vrijdag pas stuk
publiceren. Embargo 1.5 week.

		rij, aankondigen raadvergadering	
<i>O-ronde 18 maart Raadsvergadering 8 april Besluit gemeenteraad over locaties die we diepgaand gaan onderzoeken.</i>			
Woensdag 9 april	Direct omwonenden PB's omwonende noverleg	Informeren over Raadsbesluit en proces	Persoonlijke contacten direct omwonenden en Bericht via contactambtenaar
Donderdag 10 april	Aanmeldingen nieuwsbrief	Informeren over Raadsbesluit en proces	Digitale nieuwsbrief
Donderdag 10 april	Alle	Informeren over Raadsbesluit en proces	Hardenberg.nl update Nieuwsbericht
<i>Start diepgaand onderzoek</i>			

Kernboodschap als basis voor verschillende communicatiemiddelen

We ontwikkelen de volgende communicatiemiddelen:

- Raadsbrief
- Briefing KCC
- Belscript voor wethouders
- Brieven directe omgeving om af te geven na huisbezoek
- Teksten website (update hardenberg.nl/locatieonderzoek)
- Nieuwsbericht voor PB's
- Nieuwsbericht
- Bijeenkomst Q&A
- Digitale **nieuwsbrief**

Commented Persmoment?

De volgende kernboodschap vormt de basis voor deze communicatiemiddelen.

- *Aanleiding* - Sinds 1 februari 2024 geldt in Nederland de Spreidingswet. Daarmee hebben alle gemeenten de wettelijke taak om asielzoekers op te vangen. Met de wet wil het Rijk komen tot een eerlijker verdeling van asielzoekers over gemeenten. Op dit moment voldoen we met het azc Hardenberg aan de Spreidingswet. Het kabinet heeft gezegd de Spreidingswet te willen terugtrekken en te komen met een nieuwe Asielcrisiswet. Het is nog niet duidelijk wanneer dit gebeurt en wat de gevolgen hiervan zijn. Wel is de verwachting dat de behoefte aan opvangplekken voor asielzoekers in Nederland blijft.
- *Waarom doen we een locatieonderzoek?* - We bereiden ons erop voor dat we ook na 2026 een opgave hebben in het opvangen van asielzoekers waarvan de gemeente Hardenberg een evenredig deel op zich wil of moet nemen. Daarbij gaan we uit van het opvangen van 400 vluchtelingen. We komen tot dit aantal op basis van verwachtingen van het aantal opvangplekken dat nodig is en een gelijke en eerlijke verdeling over de gemeenten. In het locatieonderzoek zoeken we naar een of meerdere plekken waar we in totaal ongeveer 400 vluchtelingen kunnen opvangen.

We kijken zelf naar geschikte plekken en deden een beroep op onze inwoners.

- *Hoe zag het **algemeen globaal** locatieonderzoek eruit?* - In een **algemeen globaal** locatieonderzoek beoordeelden we alle mogelijke locaties. We beoordeelden ook plekken die inwoners ons sturen. Bij het beoordelen keken we naar een aantal eisen. Zoals bereikbaarheid, beschikbaarheid, de omgeving en beschikbaarheid van een stroomaansluiting. Ook kijken we naar de afstand tot voorzieningen zoals openbaar vervoer, winkels, gezondheidszorg en scholen in de buurt. Want we vinden het belangrijk dat kansrijke asielzoekers snel kunnen meedoen in onze samenleving.
- *Welke mogelijke locaties volgen uit het **algemeen globaal** locatieonderzoek?* -
 - o Dag 1 t/m 6: Het gaat in totaal om <aantal> locaties. Een deel daarvan is in particulier eigendom. We zijn nog in gesprek met eigenaren van enkele mogelijke locaties. Daarom doen we nu geen uitspraken over om welke locaties het gaat. Dit maken we op dag 7 bekend, als eerste aan de buurt.
 - o Vanaf dag 7: Uit het algemeen locatieonderzoek komen de volgende locaties naar voren die aan de eisen voldoen. <overzicht van de eisen waar ze aan voldoen> <overzicht van de locaties die mogelijk zijn> We vragen de gemeenteraad om deze plekken verder en uitgebreid te onderzoeken.
- *Hoe ziet het diepgaand onderzoek naar kansrijke locaties eruit?* - <uitleg diepgaand onderzoek>
- *Hoe worden omwonenden/inwoners betrokken?* - We informeren omwonenden van de locaties die we uitgebreid willen onderzoeken. Zij kunnen ook meedenken over kansen of problemen. We blijven graag in gesprek.
- *Waarom is de huidige locatie van het azc wel/niet kansrijk?* - We zijn ons ervan bewust dat in 2026 de huidige omwonenden gedurende tien jaar een azc in hun buurt hebben. En dat in het verleden toezeggingen zijn gedaan met betrekking tot de duur van het azc op de huidige locatie. Het college stelt de raad daarom voor... <aanvullen met inhoud raadsvoorstel>
- *Hoe ziet het proces eruit?* - In de tweede helft van 2025 moet duidelijk zijn welke locatie(s) we kiezen om verder uit te werken. Het college van B&W doet ook daarvoor een voorstel aan de raad.
- *Wanneer valt er een definitief besluit?* - De gemeenteraad besluit naar verwachting ??? of en waar de gemeente Hardenberg vanaf maart 2026 asielzoekers opvangt.
- *Hoe kan ik meedenken, waar kan ik terecht voor meer informatie?* - Op www.hardenberg.nl/locatieonderzoek staat alle informatie. U kunt ook mailen naar .. Of bel 14 0523 en laat een terugbelverzoek achter. Wij bellen u dan terug.

Commented J Nog even goed naar kijken. Wat is diepgaand, wat is globaal

Locaties beoogd AZC mee naar diepgaand onderzoek

Locatieonderzoek AZC - de opdracht

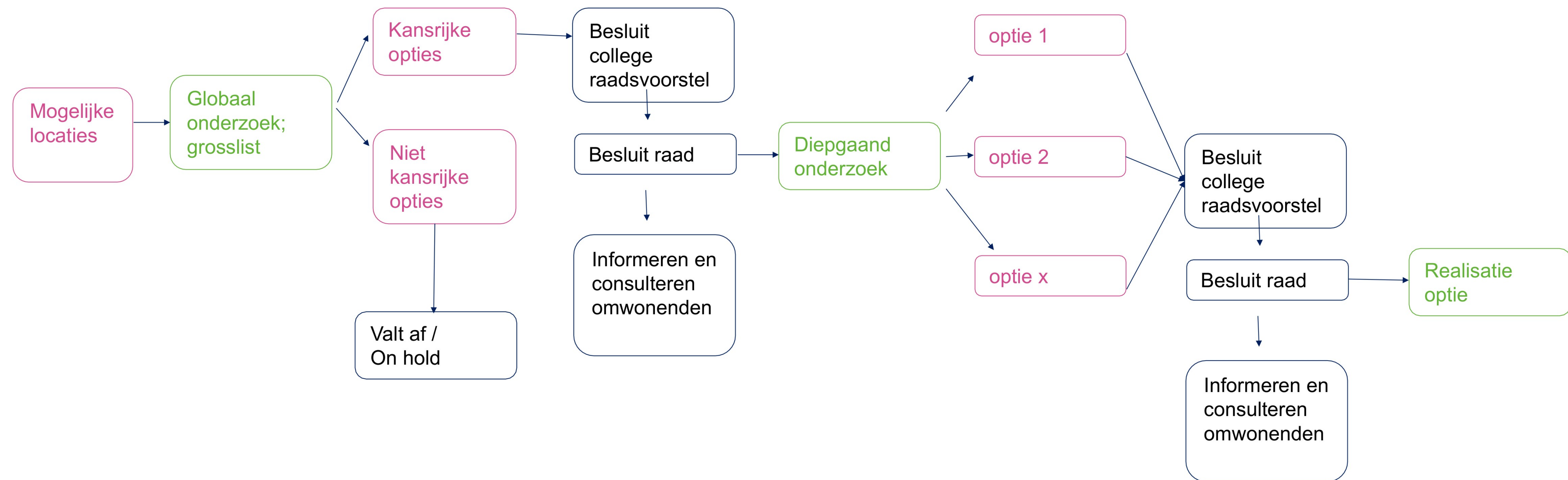
“Het college bereidt een raadsvoorstel voor over hoe Hardenberg daar invulling aan kan en wil geven. Het college onderbouwt in het voorstel welke omvang, locatie en vorm zij voor Hardenberg passend en verantwoord vindt”. (Handelingskader, pag. 8)

Locatieonderzoek AZC – onderzoeksofbouw

Globaal onderzoek

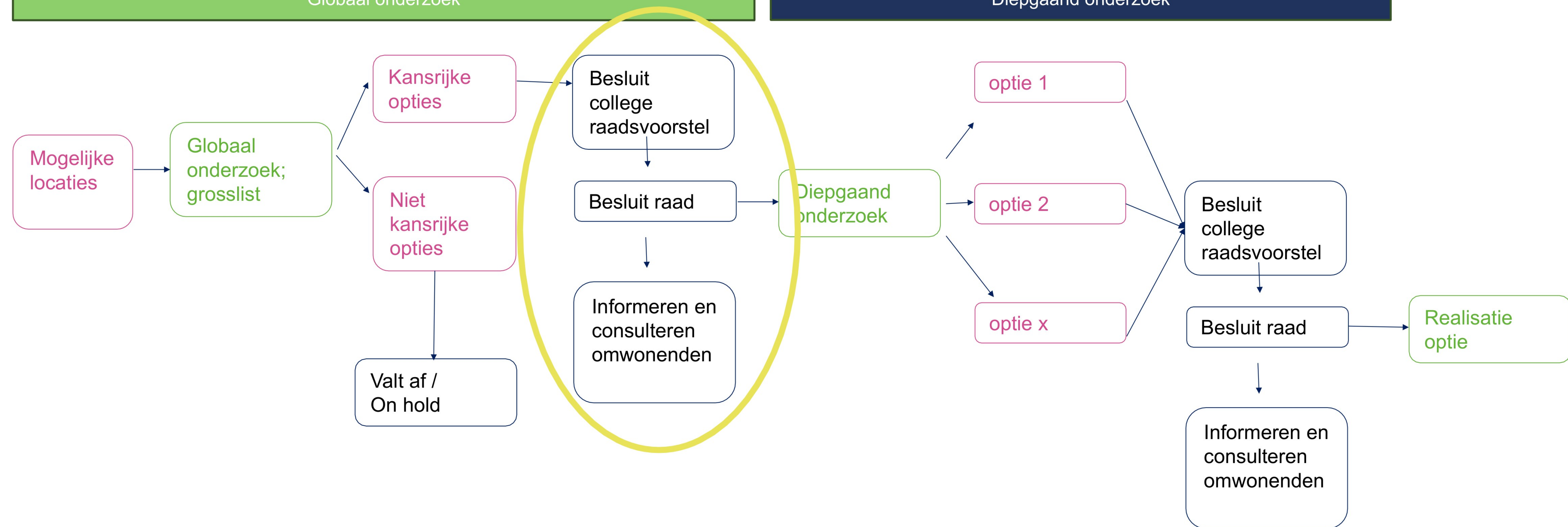
Diepgaand onderzoek

Locatieonderzoek AZC – onderzoeksofbouw

Globaal onderzoek

Diepgaand onderzoek

Locatieonderzoek AZC – proces tot raadsvoorstel

College

24 februari

Raad
informereren

25 februari

Locatie
eigenaren
informereren

Raad
informereren

4 maart

Omwonenden
belanghebbenden

5/6 maart

Inwoners
informereren

7 maart

Informatie-
bijeenkomsten

10 – 14 maart

O – ronde

18 maart

Raads-
vergadering

8 april

Locatieonderzoek AZC – inhoudelijke keuzes

Globaal locatieonderzoek: 30 locaties

Voorstel om locaties niet mee te nemen naar het diepgaand onderzoek die om een van volgende redenen niet geschikt zijn voor een opvanglocatie:

- Locaties met geplande woningbouw of waar concrete planvorming voor woningbouw is
- Locaties met geplande bedrijventerreinen of waar concrete planvorming voor bedrijventerreinen is
- Locaties waar op dit moment opvang voor Oekraïense ontheemden is beoogd of gerealiseerd
- Locaties waar op dit moment opvang van asielzoekers plaatsvindt
- Locaties die kleiner zijn dan 2400m², omdat er minder dan 100 asielzoekers opgevangen kunnen worden

Meenemen naar diepgaand onderzoek: 16 locaties

Slagharen

1. Coevorderweg
> valt af: opvang Oekraïne
2. Witmanweg
> valt af: woningbouw

Hardenberg Heemse Rheeze Collendoorn Brucht Bruchterveld Hoogenweg

3. Hessenweg

> valt af: te klein

4. Rheezerweg

> meenemen

5. Huidige brandweerkazerne

> uit het onderzoek gehaald ivm beschikbaarheid

6. Duitslandweg

> meenemen

10. Nieuwe Burgerkampweg

> valt af: bedrijventerrein

11. Jachthuisweg

> valt af: huidige opvang

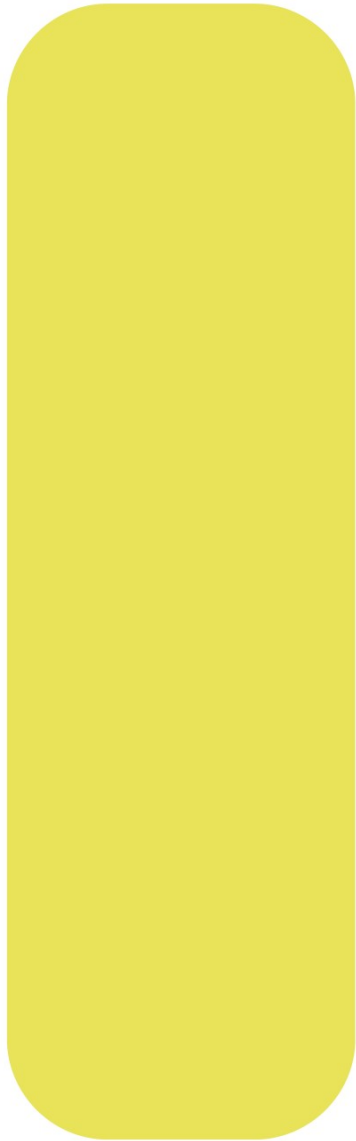
12. Koehierdesteeg

> valt af: te klein

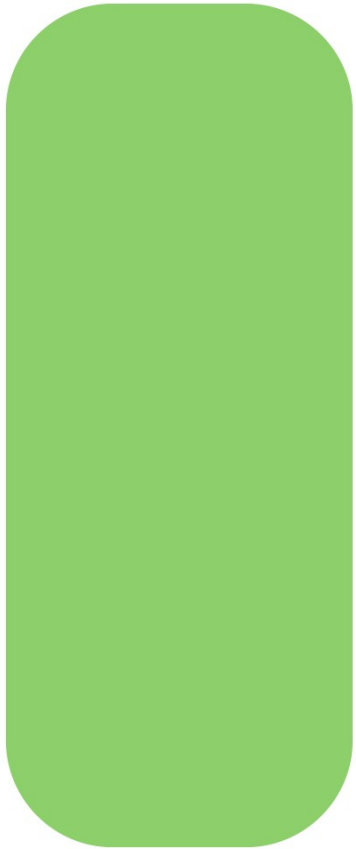

Kortom: raadsvoorstel

1. Kennis te nemen van het globaal locatieonderzoek AZC gemeente Hardenberg
2. De fase van diepgaand onderzoek te starten naar een opvanglocatie voor maximaal 400 asielzoekers
3. Locaties niet mee te nemen naar het diepgaand onderzoek die om een van volgende redenen niet geschikt zijn voor een opvanglocatie:
 - Locaties met geplande woningbouw of waar concrete planvorming voor woningbouw is
 - Locaties met geplande bedrijventerreinen of waar concrete planvorming voor bedrijventerreinen is
 - Locaties waar op dit moment opvang voor Oekraïense ontheemden is beoogd of gerealiseerd
 - Locaties waar op dit moment opvang van asielzoekers plaatsvindt
 - Locaties die kleiner zijn dan 2400m², omdat er minder dan 100 asielzoekers opgevangen kunnen worden
4. De mogelijke locaties mee te nemen naar het diepgaand onderzoek
5. De opvang aan de Jachthuisweg te sluiten per 8 maart 2026

Bedankt voor het luisteren

Collegebesluit

1. Bijgaande raadsvoorstel aan gemeenteraad voor te leggen
2. Particuliere eigenaren te vragen of hun locatie meegenomen mag worden in diepgaand onderzoek en deze locaties bij een negatief antwoord uit het raadsvoorstel te halen

Argumentatie: In het globale locatieonderzoek zijn binnenstedelijk alle mogelijke locaties meegenomen. Bij buitenstedelijke locaties hebben we alleen gekeken naar locaties die in eigendom zijn van de gemeente, die zijn aangeboden of die te koop staan. Dat betekent dat er binnenstedelijk een aantal locaties in eigendom van een particulier zijn die nog geïnformeerd moet worden. Na het collegebesluit, zullen de eigenaren zo snel mogelijk geïnformeerd worden. Alleen als zij toestemming geven om hun locatie mee te nemen in het diepgaand onderzoek worden deze locaties meegenomen in het raadsvoorstel.

Raadsvoorstel: 883625

Locaties beoogd AZC mee naar diepgaand onderzoek

Wij stellen de gemeenteraad voor om te besluiten:

1. Kennis te nemen van het globaal locatieonderzoek AZC gemeente Hardenberg
2. De fase van diepgaand onderzoek te starten naar een opvanglocatie voor maximaal 400 asielzoekers
3. Locaties niet mee te nemen naar het diepgaand onderzoek die om een van volgende redenen niet geschikt zijn voor een opvanglocatie:
 - Locaties met geplande woningbouw of waar concrete planvorming voor woningbouw is
 - Locaties met geplande bedrijventerreinen of waar concrete planvorming voor bedrijventerreinen is
 - Locaties waar op dit moment opvang voor Oekraïense ontheemden is beoogd of gerealiseerd
 - Locaties waar op dit moment opvang van asielzoekers plaatsvindt
 - Locaties die kleiner zijn dan 2400m², omdat er minder dan 100 asielzoekers opgevangen kunnen worden
4. De mogelijke locaties mee te nemen naar het diepgaand onderzoek
5. De opvang aan de Jachthuisweg te sluiten per 8 maart 2026

Inleiding

Op dinsdag 16 januari 2024 is het handelingskader; 'Vanuit basis in Hardenberg richting een bestendig bestaan', in de raad aangenomen. In het handelingskader staat de opdracht tot een locatieonderzoek beschreven; "De gemeente Hardenberg realiseert zich dat zij na 2026 een opgave houdt voor de opvang van

vluchtelingen. Dat vraagt een zorgvuldig proces voor het bepalen van omvang, vorm en locatie met alle betrokken partijen. Omdat het om reguliere opvang gaat, is de gemeenteraad het orgaan dat hierover een besluit moet nemen”.

Op 21 mei 2024 heeft het college de raad meegenomen in de opbouw en het proces van het onderzoek en dit toegelicht in de raadsinformatieavond op 3 september. In analogie met het proces van de zoektocht naar locaties voor de opvang van Oekraïense ontheemden bestaat het onderzoek uit een globaal onderzoek en een diepgaand onderzoek. We beoordelen locaties globaal op geschiktheid op basis van vooraf opgestelde kaders. De uitkomsten zijn verwerkt in een rapportage die inzicht geeft in mogelijk kansrijke locaties. Het gaat om een technische beoordeling van mogelijke locaties, om te bepalen of ze kansrijk genoeg zijn om verder te onderzoeken.

Op 19 november 2024 heeft het college de raad geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek. Om de fase van het globale locatieonderzoek af te kunnen ronden, koos het college ervoor om, gezien de ruimtelijke complexiteit van het onderzoek, zorgvuldigheid boven snelheid te stellen. Uit een eerste zoekslag kwamen weinig kansrijke locaties naar voren. Daarom verbreedden we het onderzoek.

Met voorliggend voorstel biedt het college het resultaat van het globaal locatieonderzoek aan en vraagt het de raad om verdiepend onderzoek te doen naar de kansrijke locatie(s). Deze locaties worden vervolgens in de diepgaande fase verder onderzocht, om vast te kunnen stellen in hoeverre ze geschikt zijn voor de opvang van asielzoekers. In de diepgaande fase gaan we in gesprek met mogelijke omwonenden en andere belanghebbenden. Met de inbreng uit gesprekken zal diepgaander onderzoek naar de locaties plaatsvinden. In deze fase is er nadrukkelijk ruimte voor invloed van de omgeving in het in beeld brengen van de dilemma's en relevante afwegingen. Deze fase leidt tot een raadsvoorstel met definitieve besluitvorming over omvang, locatie(s) en vorm voor de opvang van asielzoekers in Hardenberg.

Direct na het informeren van uw raad over dit raadsvoorstel informeren we, zoals in eerdere communicatie is vermeld, omwonenden en betrokkenen. We organiseren ook informatie- en inspraakmomenten om met potentiële omwonenden en betrokkenen in gesprek te gaan.

Dit voorstel is daarmee nog geen besluit over of, waar en hoe asielopvang in Hardenberg wordt georganiseerd. Het is een tussenstap in het locatieonderzoek, om van globaal naar diepgaand onderzoek te gaan. De raad en inwoners worden geïnformeerd over locaties die door de eerste fase zijn gekomen, zodat het vervolg van het onderzoek zo open mogelijk uitgevoerd kan worden. Met de resultaten van het diepgaand onderzoek, waar inbreng van inwoners een belangrijke rol in heeft, kan de raad een besluit nemen over omvang, vorm en locatie(s).

Het proces om te komen tot een voorstel voor de opvang van asielzoekers vraagt om zorgvuldige afwegingen. Dat geldt ook in deze overgangsfase van het onderzoek. Daarom is er in dit voorstel voor gekozen om bij elk argument voor

het voorstel direct het dilemma te schetsen en de kanttekeningen te plaatsen. Gebruikelijk is om kanttekeningen aan het eind van een voorstel te benoemen. Met deze opbouw hopen we zo duidelijk mogelijk de afwegingen weer te geven.

Doelen

Diepgaand onderzoek doen naar mogelijk kansrijke locatie voor de opvang van asielzoekers in Hardenberg vanaf maart 2026.

Argumenten

1. Kennis te nemen van het globaal locatieonderzoek AZC gemeente Hardenberg

Het globaal locatieonderzoek is door onderzoeksbureau SAB uitgevoerd. Locaties die zijn aangeboden vanuit de samenleving of naar voren kwamen vanuit de ambtelijke organisatie zijn beoordeeld aan de hand van een programma van eisen. Locaties die voldoen aan deze eisen kunnen meegenomen worden naar het diepgaand onderzoek. Het programma van eisen is bij de start van het onderzoek opgesteld. Het is gebaseerd op wet- en regelgeving en bestaand beleid¹. Het programma van eisen is in twee stappen doorlopen: 1) technische toets aan bestaande wet- en regelgeving en 2) een beslisboom om vast te stellen of een locatie passend genoeg is. De beslisboom is samen met het bestuur opgesteld met van input van het COA, plaatselijk belangen en de omwonenden van het huidige AZC.

Het programma van eisen dat bij start van het onderzoek is opgesteld is op twee punten aangepast: binnenstedelijkheid en afstand tot een ov-halte. In eerste instantie richtte het onderzoek zich op binnenstedelijke locaties, in lijn met de landelijke Ladder voor duurzame verstedelijking en het provinciale beleid om eerst binnenstedelijke mogelijkheden te onderzoeken. Om voldoende locaties mee te kunnen nemen naar de fase van diepgaand onderzoek kozen we ervoor, zoals met de raad gedeeld op 19 november 2024, om ook buitenstedelijke locaties mee te nemen in het onderzoek. Bestaand beleid voor buitenstedelijke locaties is daarmee ook onderdeel geworden van de eerste selectie, daarom is het punt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik toegevoegd. In de beslisboom is de eis voor de afstand tot een ov-halte aangepast (van 1 km naar 2,5 km), als gevolg van het buitenstedelijk zoeken.

De locaties die op basis van het programma van eisen geschikt zijn bevonden voor diepgaand onderzoek zijn terug te vinden in het onderzoeksrapport. Verschillende aandachtspunten voor het diepgaand onderzoek zijn benoemd per locatie.

2. De fase van diepgaand onderzoek te starten naar (een) opvanglocatie(s) voor maximaal 400 asielzoekers

¹ Zie voor een toelichting hierop BIJLAGE X

Wij stellen voor om een diepgaand onderzoek te starten. In dit diepgaand onderzoek zullen de overgebleven locaties verder worden onderzocht. Er wordt dan bijvoorbeeld onderzocht of het voorgestelde aantal asielzoekers past bij de grootte van de kern; welke bezwaren en kansen omwonenden zien; looproutes; participatiemogelijkheden; flora en fauna; aansluiting van water en stroom; inrichting van de locaties en of de locatie veilig te maken is voor verkeer. Ook sociale en maatschappelijke behoeften en aspecten zullen worden onderzocht zodat er zowel voor (toekomstige) bewoners als de omgeving zo'n optimaal mogelijke situatie ontstaat.

Op dit moment is de spreidingswet nog van kracht. Het kabinet heeft in het Hoofdlijnen akkoord afgesproken om de spreidingswet in te trekken. De minister heeft op 14 november 2024 in een kamerbrief meegedeeld dat zij in het eerste kwartaal van 2025 een wetsvoorstel zal voorleggen aan de Raad van State voor advies en uitvoeringstoets. Na dit advies moeten de Tweede en de Eerste Kamer dit wetsvoorstel goedkeuren. De behandeling van het intrekkingvoorstel door beide kamers kan snel gaan of lang duren. Tot die tijd blijft de spreidingswet in ieder geval van kracht. Het bestuur stelt daarom voor aan de raad om verder te gaan met het diepgaand onderzoek zodat wij als lokale overheid voorbereid zijn voor elke mogelijke scenario.

Het is nog onduidelijk op welke manier de opvang van asielzoekers en de opgave die gemeenten daarin hebben wordt georganiseerd en wettelijk vastgelegd. Het is goed om voorbereid te zijn en uit te zoeken wat in Hardenberg mogelijk is, zodat wij als gemeente in control blijven. Een keuze over het wel of niet realiseren van opvang wordt pas genomen na diepgaand onderzoek. Als de spreidingswet wordt ingetrokken, kan de gemeenteraad voor opvang kiezen waarbij er wordt gekeken naar de maatschappelijke omstandigheden. We doen dit vanuit de draagkracht van de Hardenbergse gemeenschap en haar (gemeentelijke) organisatie(s). Hierbij refereren we aan het vastgesteld geamendeerd handelingskader vluchtelingen- en migratie: 'we zijn duidelijk dat bij het einde van de bestuursovereenkomst met het COA over het AZC Heemserveen, de maatschappelijke en bestuurlijke opgave voor de opvang van asielzoekers in Hardenberg blijft. Ook geven we aan hoe we als gemeente hierin staan en dat Hardenberg haar verantwoordelijkheid in de opvang van asielzoekers ook na 2026 (evenredig) wil blijven nemen". Om deze beslissing goed te kunnen nemen, is diepgaand onderzoek nodig.

Gezien de grote onzekerheden en schommelingen in de prognoses van de aantallen asielzoekers, is in de raadsinformatiebrief van 21 mei genoemd dat we ons bij de zoektocht richten op één of meerdere locaties waar in totaal ongeveer 400 plekken zijn te realiseren. Met het aantal van 400 voldoen we aan de huidige opgave die gemeente Hardenberg heeft op grond van de spreidingswet (355). Iedere twee jaar stelt de minister de provinciale en daarmee gemeentelijke taakstelling vast. Het is op dit moment nog onzeker wat de opgave is vanaf 2026, als de spreidingswet dan nog van

Commented Wel of niet toevoegen?

kracht is. Met het aantal van 400 zorgen we ervoor dat we naar verwachting kunnen voldoen aan een mogelijke groei van de taakstelling vanaf 2026.

Kanttekening

Hardenberg kan er ook voor kiezen om het diepgaand onderzoek niet te starten, om te stoppen met het onderzoek naar een AZC. Dan voldoen we niet aan de opgave van de spreidingswet. Het risico bestaat dat als er een opgave blijft, we onvoldoende duidelijk hebben wat mogelijk is in Hardenberg. Dat geldt zowel voor een opgave op grond van de spreidingswet als een opgave op grond van een andere nog te ontwikkelen taakstelling. Op dit moment is er nog de tijd om dit zorgvuldig te onderzoeken, die tijd is er mogelijk niet als het onderzoek nu niet wordt gestart. Er blijft altijd nog de ruimte om geen locatie te kiezen, na het diepgaande onderzoek.

Het is ook mogelijk om te kiezen voor een lager aantal dan 400. Daarmee is het risico dat bij een volgende taakstelling Hardenberg niet voldoet aan de opgelegd aantallen en op zoek moet naar een aanvullende locatie.

3. Locaties niet mee te nemen naar het diepgaand onderzoek die om een van volgende redenen niet geschikt zijn voor een opvanglocatie:

In het globale onderzoek zijn alle locaties getoetst aan de hand van het programma van eisen. Er zijn diverse locaties die voldoen aan het programma van eisen, maar die om andere redenen door het college ongeschikt worden geacht om mee te nemen in het diepgaande onderzoek. Het college stelt de raad daarom voor om locaties af te vallen:

a. Waar woningbouw is gepland of concrete planvorming voor is.

Hardenberg heeft behoefte aan voldoende woningen en daarvoor is woningbouw noodzakelijk. Daarom nemen we locaties waar woningbouw gepland is of waar concrete planvorming is niet mee. Het gaat daarbij niet alleen om locaties waar al een definitief besluit voor is, maar ook om locaties welke nog in de planvormingsfase zitten.

Kanttekening: als deze locaties wel worden meegenomen betekent dit vertraging en mogelijk minder woningen die gerealiseerd kunnen worden.

Hiermee vallen de volgende locaties af:

- i. Slagharen – Witmanweg (XX)
- ii. Hardenberg – Collendoornerdijk (XX)
- iii. Sibculo - Het Refter (XX)

b. Waar een bedrijventerrein is gepland of concrete planvorming voor is.

Hardenberg heeft behoefte aan voldoende bedrijventerreinen en daarvoor is het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen noodzakelijk. Daarom nemen we locaties waar bedrijventerreinen gepland zijn of waar concrete planvorming is niet mee. Het gaat daarbij niet alleen om locaties waar al een definitief besluit voor is, maar ook om locaties welke nog in de planvormingsfase zitten.

Kanttekening: als deze locaties wel worden meegenomen betekent dit vertraging en mogelijk minder bedrijventerreinen die gerealiseerd kunnen worden. Dat heeft een negatief effect op de economische ontwikkeling van de regio.

Hiermee vallen de volgende locaties af:

- i. Hardenberg – Nieuwe Burgerkampweg (xx)
- ii. Dedemsvaart – Celsiusstraat (xx)

- c. **Waar op dit moment opvang voor Oekraïense ontheemden is beoogd of gerealiseerd.** Locaties voor de opvang Oekraïners zijn lastig te vinden en de opgave is aanzienlijk (645). Op enkele locaties is opvang al gerealiseerd, op andere wordt op dit moment verkend of opvang mogelijk is. Bij de huidige locaties is contractueel vastgelegd dat er geen asielzoekers worden opgevangen. De opvang van Oekraïners op locatie verloopt in goede afstemming met de omgeving en er wordt gewerkt aan integratie. Het voorstel is om deze locaties niet mee te nemen in het diepgaand onderzoek.

Kanttekening. Als deze locaties wel worden meegenomen is er meer ruimte in het kiezen van een locatie voor de opvang van asielzoekers. Echter moet er dan een nieuwe locatie voor de opvang van Oekraïense ontheemden worden gevonden.

Hiermee vallen de volgende locaties af:

- i. Slagharen – Coevorderweg (xx)
- ii. Dedemsvaart - Rheezerend (xx)

- d. **Waar op dit moment opvang van asielzoekers plaatsvindt.** In de afgelopen periode hebben frequent gesprekken plaatsgevonden met omwonenden van het huidige AZC. In deze gesprekken is door omwonenden aangegeven dat in het verleden toezeggingen zijn gedaan met betrekking tot de duur van het AZC op de huidige locatie. Diverse omwonenden hebben aangegeven dat het meenemen van de huidige AZC-locatie in het locatieonderzoek heeft geleid tot een verlies aan vertrouwen in de gemeente. Het college van burgemeester en wethouders snapt de perceptie van de omwonenden. Nadat de huidige omwonenden de opvang jarenlang hebben gedragen is het nu het moment om dit op een andere locatie te organiseren.

Kanttekening: het is ook mogelijk om deze locatie mee te nemen. In het handelingskader is opgenomen dat het beoordelen van de geschiktheid van de huidige locatie tot de mogelijkheden behoort. De locatie is er al geschikt voor, al zijn de units aan vervanging toe. De plannen voor het bedrijventerrein zouden er omheen georganiseerd kunnen worden. Maar college kiest ervoor om na jaren van opvang op deze locatie nu andere locaties te onderzoeken en zich te houden aan de belofte om de opvang tot tien jaar te beperken.

Hiermee vallen de volgende locaties af:

- i. Hardenberg – Jachthuisweg (11)

e. Die kleiner zijn dan 2400m², omdat er minder dan 100 asielzoekers opgevangen kunnen worden

Bij kleine opvanglocaties moet je als gemeente zelf meer organiseren. Dat kost meer inzet en middelen. Het COA geeft aan dat er bij locaties kleiner dan 100 plekken geen beveiliging aanwezig is. Daarom is het voorstel om te kiezen voor locaties waar minstens 100 asielzoekers opgevangen kunnen worden. Dat houdt alsnog de mogelijkheid open om te kiezen voor meerdere locaties en het combineren van facilitering en begeleiding. Dit wordt verder uitgewerkt in het diepgaand onderzoek.

Kanttekening: kleine locaties kunnen zorgen voor meer spreiding van locaties over de gemeente. Echter, te grote afstand tussen locaties maakt uitvoerbaarheid voor het COA minimaal en daarmee de inzet van de gemeente groter. Kleinere locaties passen beter bij kleinere kernen en zijn vaak makkelijker planologisch inpasbaar. Daarom blijven we kijken naar de mogelijkheid van kleine locaties, maar wel vanaf 100 plekken.

Hiermee vallen de volgende locaties af:

- i. Hardenberg – Hessenweg (xx)
- ii. Hardenberg – Koehierdesteeg (xx)
- iii. Dedemsvaart – Marconistraat (xx)

4. De mogelijke locaties mee te nemen naar het diepgaand onderzoek

Alle locaties die niet in het globale onderzoek of op basis van bovenstaande argumenten zijn afgevalen kunnen worden meegenomen in het diepgaande onderzoek. Het gaat om (16) locaties. In het diepgaand onderzoek worden de overgebleven locaties verder onderzocht en besproken met omwonenden, belanghebbenden en betrokken partijen zoals het COA en plaatselijk belang.

Door een ruim aantal locaties mee te nemen en daar nog geen nadere schifting in aan te brengen houdt de gemeenteraad keuzemogelijkheden na het diepgaand onderzoek. De verwachting is dat er tijdens dit proces nog een aantal locaties zal afvallen. Daarna blijven er hopelijk voldoende locaties over om een afweging te maken voor gemeenteraad.

Kanttekening

Het is ook mogelijk om minder locaties mee te nemen. We nemen nu 16XX locaties mee waardoor het onduidelijk is voor meerdere kernen of mogelijk bij hen een AZC komt. Na het diepgaand onderzoek wordt een keuze gemaakt uit de locaties. Tot die tijd bestaat er onzekerheid, mogelijk voor niets. Maar het meenemen van meerdere locaties geeft de ruimte om een afweging te maken. Het geeft de ruimte om de diverse aspecten, waarin de inbreng van omwonenden belangrijk is, af te wegen en vervolgens een keuze te maken.

De locaties die nu beoogd meegenomen worden zijn langs de lat gelegd van het Programma van Eisen en de bovenstaande bestuurlijke afwegingen. Bij een aantal van de locaties verwachten we dat ze mogelijk minder kansrijk zijn dan anderen. Echter, de schifting tussen kansrijk en kansarm wordt verder onderzocht in het diepgaand onderzoek en zal te zijner tijd gepresenteerd worden aan de raad om een definitieve keuze te maken. Mogelijk leiden harde eisen zoals een flora en fauna onderzoek, eisen van een eigenaar, of harde eisen vanuit het COA er wel toe dat locaties eerder uit het diepgaand onderzoek worden gehaald. Dit zal met de raad gecommuniceerd worden.

Daarmee worden de volgende locaties meegenomen naar het diepgaand onderzoek:

- Hardenberg – Rheezerweg-Twenteweg (xx)
- Hardenberg – Duitslandweg (xx)
- Hardenberg – De Nieuwe Haven (xx)
- Brucht – Waterleidingstation (xx)
- Bruchterveld – Kuilenweg (xx)
- Hoogenweg – Hardenbergerveldweg I (xx)
- Hoogenweg – Hardenbergerveldweg II (xx)
- Dedemsvaart – Oude Zuidwoldestraat (xx)
- Dedemsvaart – Mercatorterrein (xx)
- Dedemsvaart – Langewijk (xx)
- Dedemsvaart – Sponturfwijk (xx)
- Dedemsvaart – Heinbaaswijk (xx)
- Gramsbergen – De Hoge Esch (xx)
- Kloosterhaar – Randweg sportpark (xx)
- Kloosterhaar – Randweg (xx)
- Lutten – Dedemsvaartseweg-Zuid (xx)

In bijlage XX vindt u een matrix waarin voor alle locaties uit het onderzoeksrapport is aangegeven of ze worden meegenomen naar diepgaand onderzoek, dan wel met welke reden ze zijn afgevalen.

5. De opvang aan de Jachthuisweg te sluiten per maart 2026

Er is afgesproken en toegezegd dat de opvang op de Jachthuisweg maximaal 10 jaar in gebruik zou blijven. Om ons daaraan te houden is het voorstel om de Jachthuisweg te sluiten in maart 2026, onafhankelijk van de vraag of er een vervolgovang is of wordt gerealiseerd. Ook in het geval dat er in maart 2026 nog geen nieuwe locatie operationeel is en er een korte tijd overbrugd moet worden, zal de Jachthuisweg hier niet voor gebruikt worden.

Mogelijk kan er na sluiting en in afwachting van een eventuele nieuwe opvanglocatie gekozen worden voor een tijdelijke opvang op een andere locatie, dat kan in overleg met COA en gemeenteraad worden onderzocht. Als ervoor wordt gekozen om de Jachthuisweg te sluiten als de huidige bestuursovereenkomst afloopt, biedt dit geen garanties voor mogelijke ontwikkelingen in de toekomst.

Kanttekening: het is ook mogelijk om de Jachthuisweg open te houden in afwachting van een nieuwe locatie. Dan hoeven de asielzoekers minder vaak te verhuizen en hoeft er geen tijdelijk opvanglocatie te worden gezocht. Maar dat zorgt voor onduidelijkheid voor de omwonenden, zolang er geen concrete einddatum is.

Als de Spreidingswet van kracht blijft en de huidige opvang sluit heeft Hardenberg mogelijk nog geen nieuwe opvanglocatie in maart 2026. Op grond van de spreidingswet hebben we wel een opgave, die we dan mogelijk niet realiseren. Het is mogelijk dat Hardenberg dan een aanwijzing krijgt van de minister. We kunnen onderzoeken met het COA welke locaties uit het locatieonderzoek mogelijk geschikt kunnen zijn voor tijdelijke opvang, in afwachting van de realisatie van een duurzamere opvang. Dit wordt uiteraard ter besluitvorming aan raad voorgelegd.

Risico's en kanttekeningen

Kanttekeningen zijn in dit voorstel benoemd bij de argumenten, om een zo goed mogelijke afweging mogelijk te maken. Om recht te doen aan de opzet van raadsvoorstellen zoals gebruikelijk worden ze hier nogmaals kort benoemd:

1. Het is mogelijk om het diepgaand onderzoek niet te starten, maar te stoppen met het onderzoek. Het risico is dat Hardenberg dan onvoldoende de mogelijkheden in beeld heeft op het moment dat de spreidingswet van kracht blijft of er een andere wettelijke taakstelling wordt opgelegd.
2. Het is mogelijk om onderzoek te doen naar locatie(s) voor minder dan 400 plekken. Het risico is dat Hardenberg dan bij een volgende periode van de

spreidingswet of een andere wettelijke taakstelling niet voldoet aan de taakstelling en een aanvullende opvanglocatie moet realiseren.

3. Het is mogelijk om de opvanglocaties voor Oekraïners wel mee te nemen, omdat dit leidt tot meer keuzeruimte voor een opvanglocatie. Dan zullen we echter nieuwe locaties voor Oekraïense ontheemden moeten worden gevonden.
4. Het is mogelijk om de huidige locatie van opvang asielzoekers wel mee te nemen in het diepgaand onderzoek, omdat de locatie er technisch voor geschikt is. Dan houdt de gemeente zich echter niet aan de afspraak om de opvang tot tien jaar te beperken.
5. Het is mogelijk om locaties met ruimte tot 100 plekken ook mee te nemen in het onderzoek, omdat het aansluit bij kleine kernen en spreiding over de gemeente. Het risico is dat COA dan minder inzet kan plegen en het een grotere belasting legt bij de gemeente.
6. Het is mogelijk om minder locaties mee te nemen, om de mogelijke onzekerheid te minimaliseren. Het risico is dat er dan minder ruimte is om alle aspecten voldoende mee te wegen in de uiteindelijke afweging.
7. Het is mogelijk om de Jachthuisweg nog open te houden tot er een nieuwe opvanglocatie is gerealiseerd, zodat Hardenberg in ieder geval voldoet aan de taakstelling vanuit de spreidingswet. Het risico is dat dit leidt tot onzekerheid en onduidelijkheid voor de omwonenden.

Er bestaat een mogelijkheid dat het diepgaand onderzoek niet op tijd is afgerond en de raad niet op tijd een besluit neemt voor een nieuw AZC. Mocht de spreidingswet nog van kracht zijn, kan het zijn dat er een (tijdelijke) oplossing gevonden moet worden of dat de minister opvang gaat opleggen aan de gemeente. Het is goed dat de raad bewust is van dit risico.

Werelddoelen

Financiën

Het onderzoek wordt volledig betaald vanuit beschikbare gelden van het Rijk. Het financiële effect van mogelijke opvanglocaties is onderdeel van latere besluitvorming en wordt in de diepgaande fase meegenomen.

Verwerking persoonsgegevens

Nvt.

Communicatie en participatie

Een communicatieplan is een belangrijk onderdeel van het proces van het locatieonderzoek. Het uitgangspunt van de communicatie is, in lijn met het handelingskader, om gemeentebreed, vroegtijdig, periodiek, compleet en consequent te communiceren. Tijdens de bekendmaking van dit raadsvoorstel en

de mogelijk kansrijke locaties, zijn burens (mondeling), omwonenden (brief), plaatselijke belangen (mondeling), betrokkenen (brief) en geïnteresseerden (mediaberichten) geïnformeerd. Verder zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd voor geïnteresseerden. Deze zijn snel na bekendmaking gepland, om inwoners de mogelijkheid te geven binnen een korte tijd hun vragen en zorgen te delen met de gemeente. In een latere fase volgen nogmaals informatiebijeenkomsten, als onderdeel van het diepgaand onderzoek. Als de oriënterende ronde plaatsvindt, zullen de informatiebijeenkomsten inmiddels hebben plaatsgevonden.

Tijdens het diepgaand onderzoek zal er communicatie met en communicatie naar de samenleving zijn. Tijdens de bekendmaking is iedereen gevraagd om zich op te geven voor de mailinglijst waarbij men op de hoogte gehouden kan worden van het proces en uitgenodigd kan worden voor mogelijke meedenkmomenten. Ook is er een algemeen emailadres gedeeld (vluchtelingen@hardenberg.nl) waar iedereen hun vragen kan mailen.

Tijdens de locatieonderzoeken van locaties voor Oekraïense ontheemden, hebben we gemerkt dat persoonlijk contact gewaardeerd wordt. Zowel het ambtelijk team als de betrokken bestuurders zijn zich hiervan bewust en staan open voor gesprek.

Het communicatieplan is ter kennisgeving toegevoegd in de bijlage.

Uitvoering

Inhoud diepgaand onderzoek. En planning.

Veel technisch. Gesprek met mogelijke omgeving wordt ingang gezet. (inspraakavonden).

Bijlagen:

Globaal locatieonderzoek AZC

Herkomst programma van eisen

Matrix locaties

Communicatieplan